

Стаття надійшла до редакції 08.02.2020

Перевірено на плагіат 12.02.2020 р.

унікальність – 98.71%

<https://doi.org/10.17721/StudLing2020.16.21-39>

УДК 811.161.2'373.2:58'373.611'366

УКРАЇНСЬКІ ОЙКОНИМИ, МОТИВОВАНІ НАЗВАМИ РОСЛИН: СТРУКТУРНО-СЛОВОТВІРНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Максим Олегович Бондаренко, bondarenko.maxim97@gmail.com

магістр

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Інститут філології

У статті розглянуто структурно-словотвірні та морфологічні особливості українських ойконімів, мотивованих назвами рослин. Здійснений нами аналіз зафіксованих в «Історії міст і сіл Української РСР» та «Адміністративно-територіальному устрої України» за 2019 рік ойконімів підтвердив думку багатьох мовознавців про те, що найпродуктивнішим способом творення назв населених пунктів є суфіксальний, натомість набагато менше одиниць утворено шляхом осново- та словоскладання й префіксації. На основі аналізу ойконімів-словосполучень, утворених від флоронімів, було виокремлено такі групи: ойконіми-словосполучення, у яких іменник мотивований назвою рослини, а прикметник позначає колір; ойконіми-словосполучення, у яких один із компонентів, найчастіше ад'єктивний, мотивований назвою рослини, а головне слово-іменник є назвою одного з видів ландшафту та ін. Окремо розглянуто колоритні ойконіми-словосполучення, представлені в усіх регіонах України, наприклад, с. Кисла Дубина, с. Красні Лози, с. Мокра Рокитна та ін. Частина назв населених пунктів зазнала значного впливу російської мови, особливо це виявляється на морфологічному рівні.

Ключові слова: ойконім, топонім, флоронім, словотвірні особливості ойконімів, морфологічні особливості ойконімів.

UKRAINIAN OIKONYMS MOTIVATED BY PLANT NAMES: STRUCTURAL, WORD-FORMATION AND MORPHOLOGICAL PECULIARITIES

Maksym Olehovych Bondarenko, bondarenko.maxim97@gmail.com

Master of Arts

Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Institute of Philology

The article analyzes structural, word-formation and morphological peculiarities of Ukrainian oikonyms motivated by plant names. The conducted research of fixed in the

© Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com
Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості
[Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и
морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

«History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» and «Administrative and Territorial System of Ukraine» for 2019 (current list of Ukrainian oikonyms) confirmed the opinion of many linguists that the most productive way of creating names of settlements is the suffixation, on the other hand, far fewer units are formed with the help of compounding and prefixation. The following groups were distinguished on the basis of the analysis of oikonym-phrases formed from plant names: oikonym-phrase in which the noun is motivated by the plant name and the adjective indicates colour; oikonym-phrases in which one of the components is in the most cases an adjective motivated by plant name, and the main noun is one of the types of landscape, etc. We have considered some interesting oikonym-phrases which occur in all regions of Ukraine, for example, с. Кисла Дубина, с. Красні Лози, с. Мокра Рокитна etc. Some of the names of settlements have been significantly influenced by the Russian language, especially at the morphological level.

Key words: oikonym, toponym, vocabulary denominating plant names, word-formation peculiarities of oikonyms, morphological peculiarities of oikonyms.

УКРАИНСКИЕ ОЙКОНИМЫ, МОТИВИРОВАННЫЕ НАЗВАНИЯМИ РАСТЕНИЙ: СТРУКТУРНО-СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ И МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ

Максим Олегович Бондаренко, bondarenko.maxim97@gmail.com
магистр

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко,
Институт филологии

В статье рассмотрены структурно-словообразовательные и морфологические особенности украинских ойконов, мотивированных названиями растений. Проведенный нами анализ зафиксированных в «Истории городов и сел Украинской ССР» и «Административно-территориальном устройстве Украины» за 2019 ойконов подтвердил мнение многих лингвистов о том, что самым продуктивным способом создания названий населенных пунктов является суффиксальный; гораздо меньше единиц образовано путем осново- и словосложения и префиксации. На основе анализа ойконов-словосочетаний, образованных от флоронимов, были выделены следующие группы: ойконов-словосочетания, в которых существительное мотивировано названием растения, а прилагательное обозначает цвет; ойконов-словосочетания, в которых один из компонентов, чаще всего адъективный, мотивирован названием растения, а главное слово-существительное является названием одного из видов ландшафта и др. Отдельно рассмотрены колоритные ойконов-словосочетания, представленные во всех регионах Украины, например, с. Кисла Дубина, с. Красні Лози, с. Мокра Рокитна и др. Часть названий населенных пунктов подвергалась значительному влиянию русского языка, особенно это проявляется на морфологическом уровне.

Ключевые слова: ойконим, топоним, флороним, словообразовательные особенности ойконов, морфологические особенности ойконов.

Дослідження ойконімікону України залишається одним із найбільш пріоритетних векторів розвитку сучасної гуманітаристики. Ойконіми, мотивовані назвами рослин, фіксують важливу інформацію, що допомагає з'ясувати особливості історичного минулого українців, а також специфіку їхнього культурного життя, способу мислення та світосприйняття. Особливу увагу привертають структурні особливості українських ойконімів, які не лише дають уявлення про розвиток української мови на різних історичних зрізах, а й характеризують мовну свідомість її носіїв.

Актуальність дослідження. Важливим викликом сьогодення для українців є збереження національної ідентичності в умовах глобалізації. Саме на це спрямовані активні процеси номінації в різних сферах суспільної діяльності. Назви населених пунктів постають невичерпним джерелом інформації про традиції, вірування, культуру, історію нашого народу. Дослідження ойконімів, мотивованих назвами рослин, допомагає українцям відчувати зв'язок з попередніми поколіннями, скласти певне уявлення про світоглядну систему наших предків, дослідити специфіку української мови в діячій. Аналіз структурно-словотвірних та морфологічних особливостей ойконімів, мотивованих назвами рослин, дає можливість виокремити найбільш продуктивні українські словотвірні моделі, які можуть бути використані для номінації в майбутньому.

Мета статті – на основі комплексного аналізу українських ойконімів, мотивованих назвами рослин, виявити способи їхнього творення та найбільш продуктивні словотвірні моделі, а також морфологічні особливості досліджуваних одиниць.

Об'єктом дослідження є українські ойконіми, мотивовані назвами рослин.

Предмет дослідження – структурно-словотвірні та морфологічні особливості українських ойконімів, мотивованих назвами рослин.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в українській лінгвістиці комплексно проаналізовано словотвірні та морфологічні особливості зафіксованих у різних регіонах України ойконімів, мотивованих назвами рослин.

Джерельною базою проведеного дослідження є 26-томне енциклопедичне видання «Історія міст і сіл Української РСР» та «Адміністративно-територіальний устрій України» за 2019 рік (сучасний перелік ойконімів України), представлений на сайті Верховної Ради України [докладніше див.: Бондаренко 2019, с. 74].

Дослідженню структурних особливостей топонімів були присвячені праці багатьох українських мовознавців. Зокрема, Д. Г. Бучко описав словотвірні

особливості ойконімів Західного Поділля [Бучко, 2011], Л. Л. Гумецька вивчала словотвірну систему ойконімів і гідронімів української актової мови XIV – XV ст. [Гумецька, 1958], В. І. Добош розглядав специфіку словотворення й правопису назв населених пунктів [Добош, 1962], П. П. Чучка досліджував принципи нормалізації словотвору відтопонімичних прикметників [Чучка, 1962] та ін. Окремо варто звернути увагу на статтю «Ойконіми Івано-Франківщини з суфіксом *-iv* та його різновидами» В. О. Яція, у якій мовознавець простежує структурні особливості топонімів, мотивованих саме назвами рослин. Автор зауважує, що на Івано-Франківщині засвідчено «назви поселень, утворені від антропонімів, які в свою чергу мотивовані назвами рослин (дерев): Березівка < Береза / береза, Вербівка < Верба / верба, Вишнівка < Вишня / вишня, Грабівка < Граб / граб, Калинівка < Калина / калина...» [Яцій]. Дослідник вибудовує таку схему творення ойконімів із суфіксом **-ivk-**: **флоронім** → **антропонім** → **ойконім**. Зауважимо, що такий підхід непослідовно відображено і в «Топонімичному словнику України» М. Т. Янка. Автор зазначає, що топоніми потенційно можуть бути мотивовані назвами рослин, проте, посилаючись на інших дослідників, визнає, що все-таки доводиться говорити й про антропонімне походження топонімів, які, на перший погляд, є мотивовані назвами рослин. Наприклад, подаючи словникову статтю про м. Барвінкове Харківської області, мовознавець зауважує, що «за народним переказом, неподалік від садиб перших поселенців Шпака і Незолі була балка, в якій росло багато польових квітів – барвінку» [ТСУ, с. 34]. Дослідник констатує, що ця думка зафіксована в енциклопедичному виданні «Історія міст і сіл Української РСР», проте в цій же словниковій статті наголошує, що «за іншим, більш імовірним переказом, поселення названо на честь козацького отамана Барвінка» [ТСУ, с. 34]. Такі міркування дають підстави говорити про проміжний антропонімний варіант під час творення ойконімів. Більшість ойконімів із флористичним компонентом є дуже давніми, тому інколи взагалі неможливо об'єктивно відтворити процес формування тієї чи тієї назви. Саме тому деякі лінгвісти вважають, що майже всі ойконіми – антропонімного походження, бо наші предки в процесі номінації насамперед апелювали до інших людей.

З такими твердженнями важко погодитися, адже розглядані ойконіми цілком могли утворитися від твірної основи флороніма за допомогою суфіксів **-iv-/ov-/ev-** та **-ivk-** без проміжних етапів. На зловживанні антропонімичним підходом до аналізу топонімів наголошує зокрема О. М. Складенко, що підтверджує наші міркування. У статті «Деякі зауваження щодо топонімів відантропонімного

походження (типологічний аспект)» дослідниця зазначає, що «антропонімний підхід до аналізу ойконімів має і свою негативну сторону: дослідники намагаються перш за все дати відантропонімну етимологію назв, що розглядаються, і лише потім з великою неохотою й дуже сором'язливо звертаються до інших інтерпретацій. Цей підхід отримує і методологічну підтримку. На думку деяких топонімістів, з того факту, що поселення створюються людьми і для людей, випливає, що саме антропологічний чинник повинен братися до уваги в першу чергу, навіть коли основа ойконіма називає інші, дуже близькі й відомі носіям мови поняття чи реалії» [Скляренко, 2012, с. 222].

Аналіз особливостей українського ойконімікону, мотивувальною основою творення якого стала рослинна лексика, є надзвичайно складним, а подекуди навіть і суперечливим. Щоб виявити вузькорегіональну специфіку досліджуваних одиниць та подати їхню детальну лінгвістичну характеристику, ми послуговувалися класифікацією областей України, що ґрунтується на культурно-історичному, природно-ландшафтному, кліматичному та інших принципах. Під час дослідження було виокремлено 5 регіонів: Західна Україна, Східна Україна, Північна Україна, Південна Україна та Центральна Україна [докладніше див.: Бондаренко, 2019, с. 75-76]. Особливості клімату, рельєфу, зміна температурних режимів, а також розташування регіонів у межах різних природних та культурно-історичних зон зумовлюють специфіку флори, що безпосередньо відображена в процесі формування назв населених пунктів України.

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин, мають певні структурні й словотвірні особливості. Найбільш продуктивним був морфологічний спосіб словотворення – суфіксація, значно менше ойконімів утворено шляхом осново- та словоскладання й префіксації.

В основі творення ойконімів шляхом суфіксації лежать такі найбільш продуктивні словотвірні моделі:

1) **твірна основа флороніма + -івк-** (Північний регіон: *с. Вербівка* [Ж, Луг], *с. Берестівка* [С, Лип], *с. Дубівка* [Ки, Тар], *с. Хмельівка* [Ж, Ол], *с. Яблунівка* [Ж, Хор], *с. Калинівка* [С, Ромен], *с. Хрнівка* [Черніг, Снов]; Східний регіон: *с.мт Вільхівка* [До, Ждан], *с.мт Комишівка* [До, Сел], *с.мт Ясинівка* [До, Яс], *с. Вербівка* [Ха, Бал], *с. Яблунівка* [Лу, Сват], *с. Вишнівка* [Ха, Куп], *с. Горохівка* [Ха, Лоз]; Південний регіон: *с. Абрикосівка* [Кр, Кір], *с. Барвінівка* [Зап, Мих], *с. Березівка* [О, Балт], *с. Виноградівка* [Дн, П'ят], *с. Вишнівка* [Кр, Красноп], *с. Кацтанівка* [Зап, Новом], *с. Малинівка* [Дн, Покр]; Центральний регіон:

© Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com
 Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості
 [Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и
 морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

с. Березівка [Ві, Бер], *с. Берестівка* [Ві, Лип], *с. Вербівка* [Ві, Літ], *с. Виноградівка* [Кі, Ком], *с. Гарбузівка* [П, Коб], *с. Тополівка* [Ві, Теп]; **Західний регіон:** *с. Абрикосівка* [Хм, Кам], *с. Березівка* [Р, Кор], *с. Вишнівка* [Во, Любо], *с. Дернівка* [Льв, Жов], *с. Калинівка* [Во, Ман], *с. Кашичанівка* [Хм, Кам], *с. Липівка* [Ів, Тисм]). Очевидно, проміжним етапом творення цих ойконімів була форма відносного прикметника із суфіксом **-ів-/-ев-/-ов-** (**Північний регіон:** *с. Вишневе* [Черніг, Бах], *с. Яблуневе* [С, Вел], *с. Кленове* [Ж, Нов], *с. Вербів* [Ж, Анд], *с. Хмелів* [С, Ромен]; **Східний регіон:** *с. Оріхове* [До, Ниж], *с. Калинове* [До, Амвр], *с.мт Вишневе* [До, Сел], *с-ще Дубове* [До, Сер], *с. Березове* [Лу, Стар]; **Південний регіон:** *с. Абрикосове* [О, Біл], *с. Березове* [Дн, Покр], *с. Вербове* [Дн, Пав], *с. Виноградове* [Кр, Сак], *м. Оріхів* [Зап, Ор]; **Центральний регіон:** *с. Бурякове* [Кі, Ол], *с. Вербова* [Ві, Том], *с. Вишневе* [П, Коб], *с. Дубова* [Ві, Жмер], *с. Кленове* [Ві, Тул]; **Західний регіон:** *с. Березове* [Зак, Хуст], *с. Вербове* [Зак, Вин], *с. Вишневе* [Р, Дем], *с. Вільхова* [Ів, Рог], *с. Грушеве* [Зак, Тяч]); згодом найменування такого типу могли набувати іменниковий суфікс **-к-**. Зокрема, Ю. О. Карпенко, пояснюючи виникнення суфікса **-івк-** на прикладах гідронімів, вказує на те, що «в процесі дальшого розвитку у цих назвах відбувся перерозклад Данилів-ка > Данил-івка. Цей новий двоелементний суфікс **-івка** творить назви уже без прикметникового етапу ...» [Карпенко, 1964, с. 189]. Тобто використання суфікса **-івк-**, що виник внаслідок перерозкладу, дає змогу творити ойконім-іменник без проміжного етапу (творення відносного прикметника);

2) **твірна основа флороніма + -ин-** (**Північний регіон:** *с. Липине* [Ж, Нов], *с. Гарбузин* [Черніг, Коз], *с. Дубина* [Ки, Тет], *с-ще Тополине* [С, Конот]; **Східний регіон:** *с.мт Очеретине* [До, Ясинув], *с. Тополине* [До, Нік], *с. Черемшине* [Лу, Довж], *с. Букине* [Ха, Ізюм]; **Південний регіон:** *с. Березине* [Дн, Крич], *с. Капустине* [М, Віт], *с. Сливине* [М, Мик], *с. Смородине* [Зап, Віл]; **Центральний регіон:** *с-ще Березина* [Ві, Він], *с. Гарбузин* [Черк, Кор], *с. Горошине* [П, Сем], *с-ще Дубина* [Ві, Трос], *с. Капустине* [Черк, Шпол]; **Західний регіон:** *с. Березина* [Льв, Жид], *с. Грабина* [Льв, Бус], *с. Дубина* [Льв, Брод], *с. Капустин* [Хм, Старок], *с. Липина* [Льв, Брод]);

3) **твірна основа флороніма + демінутивний суфікс -к/-еньк-** (**Північний регіон:** *с-ще Берізки* [Ж, Бер], *с. Грушки* [Ж, Хор], *с. Липки* [Ж, Поп], *с. Журавлінка* [Ж, Нар], *с. Бучки* [Черніг, Нов], *с. Черешеньки* [Черніг, Короп], *с. Вишеньки* [Ки, Борис]; **Східний регіон:** *с. Берестки* [До, Слов], *с. Муравка* [До, Покр]; **Південний регіон:** *с. Бурячки* [М, Каз], *с. Будячки* [О, Роз], *с. Грабки* [Дн,

Маг]; **Центральний регіон:** *с. Грушка* [Ві, Мог], *с. Ясенки* [Ві, Лип], *с. Рогізка* [Ві, Чеч], *с. Журавлінка* [Кі, Гол], *с. Вишенька* [Ві, Хміль]; **Західний регіон:** *с. Яблунька* [Ів, Бог], *Черешенька* [Хм, Дер], *с. Липки* [Льв, Мос], *с. Дубки* [Р, Сарн], *с. Грушка* [Льв, Кам]);

4) **твірна основа (відносний прикметник) + демінутивний суфікс -еньк-** (**Східний регіон:** *с. Лозовенька* [Ха, Бал], *с. Берестовенька* [Ха, Красног]);

5) **твірна основа флороніма + суфікс -ищ-/ицьк-** (**Північний регіон:** *с. Дубище* [Ж, Чуд], *с. Хмелище* [Ж, Бер]; **Західний регіон:** *с. Дубище* [Во, Ків], *с. Кропивище* [Ів, Кол], *с. Малинище* [Льв, Брод], *с. Хмелиська* [Т, Підв]);

6) **твірна основа флороніма + формант -уват-/увах-** (**Східний регіон:** *с. Новоочеретувате* [До, Вел], *м. Ясинувата* [До, Ясин], *с-ще Комишуваха* [До, Вел], *с-мт Комишуваха* [До, Крас], *с. Грушуваха* [Ха, Бар]; **Південний регіон:** *с. Ясинувате* [Зап, Віл], *с. Тернувате* [Дн, П'ят], *с. Очеретувате* [Дн, Вас], *с. Осикувате* [Дн, П'ят], *с. Вишиновате* [Зап, Біль]; **Центральний регіон:** *с. Лозувата* [Ві, Лип], *с. Осикувате* [Кі, Бобр], *с. Очеретувате* [П, Сем]);

7) **твірна основа відносного прикметника із суфіксом -ів-/ев-/ов- + демінутивний суфікс -ець-/очк-** (**Центральний регіон:** *с. Берестовець* [Черк, Ум], *с. Вербовець* [Ві, Мур], *с. Грабовець* [Ві, Нем], *с. Дубовець* [Ві, Нем], *с-ще Липовець* [Ві, Лип]; **Західний регіон:** *с. Берестовець* [Р, Кос], *с. Буковець* [Зак, Вол], *с. Вербовець* [Зак, Вин], *с-мт Вишнівець* [Т, Збар], *с. Вільховець* [Льв, Пер], *с. Грабовець* [Льв, Кам], *с. Кленовець* [Зак, Мук], *с. Липовець* [Льв, Явор], *с. Соснівочка* [Хм, Біл], *с. Ясеновець* [Ів, Рож]);

8) **твірна основа відносного прикметника із суфіксом -ів- + -чик-** (**Західний регіон:** *с. Вербівчик* [Льв, Брод], *с. Вишнівчик* [Льв, Пер], *с. Вільхівчик* [Т, Гус], *с. Орхівчик* [Льв, Брод]).

Надзвичайно цікавими є ойконіми, зафіксовані в Східному регіоні України (у Старобільському районі Луганської області), які мають аж 3 суфікси: *с. Дубовівка*, *с. Лозовівка* (-ов- + -ів- + -к-). Це явище не відповідає системі українського словотвору, особливо, коли ми говоримо про творення ойконімів.

Варто розглянути також ойконіми, зафіксовані в Південному та Центральному регіонах України: *с-мт Березнегувате* [М, Березн], *с. Березнегуватське* [М, Новоб], *с. Березнегувате* [Кі, Ком]. Нашу увагу привернули спосіб та особливості творення цих одиниць. М. Т. Янко, аналізуючи структуру гідроніма *р. Березнегувата*, зокрема вказує, що назва «утворилася від основи **берез-** за допомогою суфікса **-нег-** (гадають, діалектний формант, що

© Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com
Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості
[Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

відповідає загальноприйнятому в українській мові **-ник/-няк-**) та суфікса **-уват-**, поширеного на півдні України, на землях, які входили до Запорізької Січі» [ТСУ, с. 40]. Проте доказів на користь існування діалектного суфікса **-нег-** не знаходимо. Отже, ці одиниці ще потребують докладного лінгвістичного вивчення.

У Західному регіоні нами зафіксовано чимало ойконімів, утворених шляхом конфіксації, на відміну від інших регіонів України. Скажімо, у Північному регіоні засвідчено тільки 2 ойконіми, утворені конфіксальним способом, а в Східному та Центральних регіонах – лише по 1. Серед найпродуктивніших префіксів, які бради участь у словотворенні, можемо виокремити такі:

1) **під-** (**Західний регіон:** *с. Підберезці* [Льв, Пуст], *с. Підбереззя* [Во, Гор], *с. Підвербці* [Ів, Тлум], *с. Підвиноградів* [Зак, Вин], *с. Піддубне* [Льв, Сок], *с. Підлипки* [Р, Рад], *с. Підсмереки* [Льв, Пер]; **Північний регіон:** *с. Піддубівка* [Черніг, Прил], *с. Підлипне* [С, Під]; **Східний регіон:** *с. Піддубне* [До, Вел]; **Центральний регіон:** *с. Піддубне* [Ки, Новоу]);

2) **за-** (**Західний регіон:** *с. Задубина* [Льв, Пер], *с. Залип'я* [Ів, Рог], *с. Залищики* [Т, Буч], *м. Залищики* [Т, Зал]);

3) **не-** (**Західний регіон:** *с. Неліпівці* [Чернів, Кель], *с. Неліпине* [Зак, Свал]);

4) **по-** (**Західний регіон:** *с. Покропивна* [Т, Коз]).

В ойконімі *с. Попідлоззя* [Зак, Вол] (Західний регіон) натрапляємо аж на 2 префікси (**по-** + **під-**).

Окрему групу становлять ойконіми-композиції, утворені шляхом осново- чи словоскладання (часом із суфіксацією), наприклад, **Північний регіон:** *с. Рудня-Калинівка* [Ж, Мал], *с. Миколаївка-Тернівська* [С, Біл], *с. Дуболугівка* [Черніг, Ніж], *с. Малоберезанське* [Ки, Тар], *с.мт Дубов'язівка* [С, Коног]; **Східний регіон:** *с. Новокалінове* [До, Ясинув], *с-ще Рідкодуб* [До, Бах], *с. Стародубівка* [До, Манг], *с. Оріхово-Василівка* [До, Бах], *с. Дубово-Василівка* [До, Бах]; **Південний регіон:** *с. Богдано-Вербки* [Дн, Петроп], *с. Новозвербське* [Дн, Петроп], *с. Старовишневецьке* [Дн, Син], *с. В'язівське-Водяне* [Дн, Юр], *с. Грушувато-Криничне* [Дн, Син]; **Центральний регіон:** *с. Хутір-Хмільна* [Черк, Кан], *с. Петрівка-Роменська* [П, Гад], *с. Рокитне-Донівка* [П, Крем], *с. Усть-Лип'янка* [П, Маш], *с. Семидуби* [Ки, Гол]; **Західний регіон:** *с. Баня-Березів* [Ів, Кос], *с. Вербка-Мурована* [Хм, Яр], *с. Вільхівці-Лазі* [Зак, Тяч], *с. Самари-Оріхові* [Во, Рат].

У всіх регіонах засвідчено ойконіми, що повністю збігаються із формою флороніма (**Північний регіон:** *с. Нехворощ* [Ж, Анд], *с. Вільха* [Ж, Ром], *с. Клен*

[Ж, Рад], с. *Тополя* [Черніг, Прил], с. *Осика* [Ж, Нар]; **Східний регіон:** с. *Роза* [До, Нов], с. *Берека* [Ха, Пер], с. *Мурафа* [Ха, Краснок], с. *Явір* [Ха, Бал]; **Південний регіон:** с. *Барвінок* [Дн, Крин], с. *Виноград* [О, Бер], с-ще *Комиш* [Хе, Чап], с-ще *Лаванда* [Кр, Луч], с. *Яблуня* [М, Березан]; **Центральний регіон:** с. *Барвінок* [Черк, Звен], с. *Виноград* [Черк, Лис], с. *Лоза* [П, Хор], с. *Рокита* [П, Вел], с. *Ромашка* [Ві, Черн]; **Західний регіон:** с. *Береза* [Во, Раг], с. *Верба* [Во, Вол], с. *Вишня* [Льв, Гор], с. *Липа* [Во, Гор], с. *Лоза* [Зак, Ірш]), а також ойконіми, утворені як множинні форми (**Північний регіон:** с. *Барвінки* [Ж, Мал], с. *Вереси* [Ж, Жит], с. *Дуби* [Ж, Ов], с. *Верби* [Ж, Єм], с. *Тополі* [Черніг, Коз]; **Східний регіон:** с. *Терни* [До, Лим], с. *Лози* [Лу, Антр], с. *Тополі* [Ха, Двор], с., *Ріпки* [Ха, Бог], с. *Гарбузи* [Ха, Бог]; **Південний регіон:** с. *Верби* [Хе, Ниж], с-ще *Кавуни* [М, Ар], с. *Калини* [О, Ан], с. *Тополі* [Кр, Бах], с. *Ясени* [Зап, Ор]; **Центральний регіон:** с. *Рокити* [П, Сем], с. *Ромашки* [Кі, Ком], с. *Сосни* [Ві, Літ], с. *Терни* [П, Луб], с. *Тополі* [Черк, Драб]; **Західний регіон:** с. *Дуби* [Зак, Ірш], с. *Калини* [Зак, Тяч], с. *Липи* [Хм, Кам], с. *Лищини* [Льв, Жид], с. *Ясени* [Чернів, Стор] та ін.).

Надзвичайно широко представлені ойконіми-словосполучення, утворені від флоронімів. На основі аналізу цих одиниць можемо виокремити такі групи:

1) ойконіми-словосполучення, у яких іменник мотивований назвою рослини, а прикметник позначає колір: **Північний регіон:** с. *Чорні Лози* [С, Шост], с. *Біла Береза* [С, Глух]; **Центральний регіон:** с. *Зелений Барвінок* [Кі, Олекс]; **Західний регіон:** с. *Зелений Дуб* [Р, Здол], с. *Червона Дубина* [Хм, Тео];

2) ойконіми-словосполучення, у яких один із компонентів, найчастіше ад'єктивний, мотивований назвою рослини, а головне слово-іменник є назвою одного з видів ландшафту: **Північний регіон:** с. *Дубовий Гай* [Черніг, Прил], с. *Вишневий Яр* [С, Бур], с. *Березова Роця* [Черніг, Сем], с. *Вільшанська Нива* [Ки, Фаст], с. *Житні Гори* [Ки, Рок], с. *Гречана Гребля* [Ки, Згур]; **Східний регіон:** с. *Вербова Балка* [До, Мос], с. *Горіхова Балка* [Лу, Сор], с. *Калинова Балка* [Лу, Білок], с. *Сосновий Бір* [Ха, Вов], с. *Осиковий Гай* [Ха, Чуг]; **Південний регіон:** с. *Вербова Балка* [М, Пер], с. *Виноградний Яр* [М, Ар], с. *Виноградний Сад* [М, Дом], с. *Дубовий Гай* [Зап, Новом]; **Центральний регіон:** с. *Березова Балка* [Кі, Віл], с. *Березова Лука* [П, Гад], с. *Тернова Балка* [Кі, Ком]; **Західний регіон:** с. *Букачівська Слобода* [Ів, Рог], с. *Дубовий Гай* [Хм, Пол], с. *Рожневі Поля* [Ів, Снят], с. *Капустинський Ліс* [Т, Збар], с. *Липецька Поляна* [Зак, Хуст]; 3) ойконіми-словосполучення, у яких іменник мотивований назвою рослини, а прикметником-означенням виступають компоненти *малий, великий, новий, вищий, нижчий ...* :

© Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості
[Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и
морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

Північний регіон: *с. Великий Яблунець* [Ж, Єм], *с. Малий Яблунець* [Ж, Єм], *с. Нова Ольшана* [Черніг, Ічн], *с. Нижча Дубечня* [Ки, Виш], *с. Мала Вільшанка* [Ки, Обух]; **Східний регіон:** *с-ще Старі Терни* [До, Мар], *с. Верхня Вільхова* [Лу, Стан], *с. Верхня Оріхівка* [Лу, Лут], *с. Велика Рогозянка* [Ха, Зол], *с. Мала Рогозянка* [Ха, Зол]; **Південний регіон:** *с. Нові Вербки* [Дн, Пав], *с. Верхні Орішники* [Кр, Біл], *с. Нижні Орішники* [Кр, Біл], *с. Мала Калинівка* [Дн, Сол]; **Центральний регіон:** *с. Мала Березівка* [Кі, Олекс], *с. Велика Бузова* [П, Шиш], *с. Мала Бузова* [П, Шиш], *с. Нижні Вільшани* [П, Пол], *с. Нова Осота* [Кі, Ол]; **Західний регіон:** *с. Нові Березичі* [Во, Любе], *с-ще Великий Березний* [Зак, Вел], *с. Малий Березний* [Зак, Вел], *с. Новий Берестовець* [Р, Кос], *с. Мала Вербівка* [Льв, Сам];

4) ойконіми-словосполучення, у яких іменник мотивований назвою рослини, а прикметник-означення є відантропонімним утворенням: **Північний регіон:** *с. Микільська Борцагівка* [Ки, Киє], *с. Петропавлівська Борцагівка* [Ки, Киє], *с. Софіївська Борцагівка* [Ки, Киє]; **Південний регіон:** *с. Галина Лозуватка* [Дн, П'ят]; **Центральний регіон:** *с. Балабушині Вербки* [П, Глоб];

5) ойконіми-словосполучення, у яких субстантивований прикметник або іменник мотивований назвою рослини, а означенням є числівниковий компонент: **Східний регіон:** *с. Лозова Друга* [Ха, Двор], *с. Лозова Перша* [Ха, Двор]; **Південний регіон:** *с. Комишівка Перша* [О, Сар], *с. Ясенове Перше* [О, Люб], *с. Ясенове Друге* [О, Люб]; **Центральний регіон:** *с-ще Калинівка Друга* [Ві, Кал]; **Західний регіон:** *с. Грушвиця Друга* [Р, Ров], *с. Грушвиця Перша* [Р, Ров];

6) ойконіми-словосполучення, у яких субстантивований прикметник або іменник мотивований назвою рослини, а прикметник-означення є утворенням від іншого ойконіма: **Східний регіон:** *с. Черкаська Лозова* [Ха, Дер]; **Південний регіон:** *с. Кримська Роза* [Кр, Біл].

7) ойконіми-словосполучення, у яких іменник мотивований назвою рослини, а прикметник-означення є назвою тварини: **Південний регіон:** *с. Курячі Лози* [М, Кр].

Окремо варто розглянути надзвичайно колоритні ойконіми-словосполучення, представлені в усіх регіонах України. Скажімо, у Північному регіоні на увагу заслуговує ойконім *с. Кисла Дубина* [С, Біл], що поєднує іменник, мотивований назвою рослини, й ад'єктив, який вказує на смакові властивості, що творить доволі цікавий образ. Ад'єктив *красний* в ойконімі *с. Красні Лози* [Черніг, Сем], на нашу думку, вживається в значенні «красивий», створюючи яскраву образну назву. У

Східному регіоні звертаємо увагу на ойконім *с. Мокра Рокитна* [Ха, Нов], що поєднує іменник, мотивований назвою рослини, й ад'єктив, який вказує на його фізичну характеристику. У Південному регіоні зафіксовано ойконім *с. Суха Калина* [Дн, Син], що поєднує іменник, мотивований назвою рослини, й ад'єктив, який вказує на його фізичну характеристику, це надає неабиякої образності. Давне походження, на нашу думку, має ойконім *с. Красний Мак* [Кр, Бах], мотивований флоронімом *мак*. Лексема *красный/красний* функціонувала в українській мові попередніх періодів у кількох значеннях: 1. 'гарний, прекрасний', 2. (про колір) 'червоний', 3. 'красивий' та ін. [СУМ XVI–XVII, вип. 15, с. 83-85]. Саме тому сьогодні важко визначити, яке саме значення ад'єктива було покладено в основу ойконіма. У Центральному регіоні України натрапляємо на ойконім *с. Тихі Верби* [Черк, Гор], що поєднує іменник, мотивований назвою рослини, й ад'єктив, це створює надзвичайно цікавий художній образ, який активно функціонує в українській лінгво- та етнокulturі. Колоритним є ойконім-комполит-оксиморон *с. Новий Стародуб* [Кі, Петр], до складу якого входять компоненти, що є антонімами (*новий* і *старий*). Привертають увагу ойконіми *с. Березна Воля* [Во, Любе], *с. Черемошна Воля* [Во, Любо], *с. Кам'яна Верба* [Р, Дуб], зафіксовані в Західному регіоні. У назвах *с. Березна Воля* [Во, Любе], *с. Черемошна Воля* [Во, Любо] поєднується прикметник, мотивований назвою рослини, з абстрактним поняттям. А в ойконімі *с. Кам'яна Верба* [Р, Дуб] натрапляємо на поєднання флороніма *верба* й відносного прикметника *кам'яний*, що створює незвичайний високохудожній образ.

Окрім цього, привертають увагу ойконіми *с. Осьмаки* [Черніг, Короп], *с. Осьмаки* [Черніг, Мен]. Згідно з місцевими легендами та переказами ці одиниці були утворені неморфологічним лексико-синтаксичним способом словотворення: частка із вказівною семантикою *ось* та множинна форма флороніма *мак* злилися в один ойконім. Щоправда, це лише народна етимологія, адже серед українських прізвищ поширеними є *Третьак*, *Осьмак* та ін., що найбільш імовірно походять від лексем із числовим значенням.

Серед морфологічних особливостей ойконімів, мотивованих назвами рослин, у всіх регіонах України засвідчено зокрема такі. Відомо, що родові поняття *село/селище* об'єктивовані іменниками середнього роду, які поєднуються з лексемами, що теж мають флексії середнього роду, на позначення видових понять; це забезпечує їхнє узгодження, наприклад, **Північний регіон:** *с. Осикове* [Ж, Коростиш], *с. Хмельове* [Ж, Бер]; **Східний регіон:** *с. Березове* [До, Мар],

© Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості
[Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

с. Берестове [До, Бах], *с. Вишневе* [Ха, Красног]; **Південний регіон:** *с. Тернове* [Зап, Біль], *с. Тополине* [Зап, Вас], *с. Осотяне* [Дн, Меж], *с. Лозове* [Кр, Сім]; **Центральний регіон:** *с. Березове* [П, Чут], *с. Вербове* [Кі, Гол], *с. Вишневе* [П, Лохв]; **Західний регіон:** *с. Березове* [Р, Рок], *с. Вербове* [Льв, СоК], *с. Вишневе* [Хм, Шеп] та ін. Нами зафіксовано ойконіми, у яких іменник *село* (**с. р.**) узгоджується з іменниками **ж. р.** на позначення видових понять: **Північний регіон:** *с. Дубова* [Ж, Бер], *с. Вільхова* [Ж, Нар], *с. Хмільна* [Ки, Киє], *с. Вербова* [Ки, Біл], *с. Бузова* [Ки, Киє]; **Східний регіон:** *с. Вишнева* [Ха, Бал], *с. Лозова* [Ха, Вов], *с.мт Вільшиана* [Ха, Дер], *с. Тернова* [Ха, Дер], *с-ще Бузова* [Ха, КрасноК]; **Південний регіон:** *с.мт Просяна* [Дн, Покр]; **Центральний регіон:** *с. Бузова* [Кі, Ком], *с. Вербова* [Ві, Том], *с. Дубова* [Черк, Ум], *с. Лозова* [Ві, ХмІл], *с. Хвоцова* [П, Шиш]; **Західний регіон:** *с. Букова* [Льв, Стар], *с. Вільхова* [Ів, Рог], *с. Грабова* [Льв, Бус], *с. Дубова* [Хм, Старос], *с. Лозова* [Хм, Вол], *с. Лопушина* [Льв, Пер], *с. Тернова* [Хм, Дун]. Очевидно, це зумовлено тим, що історично існували ще й субстантиви (наприклад, *балка, долина, галявина*), з якими ці ад'єктиви узгоджувалися, унаслідок певних суспільно-історичних обставин субстантиви втратили своє значення та поступово занепали, а до нашого часу дійшли лише ад'єктиви жіночого роду, виражені формами, похідними від флоронімів.

Аналізуючи ойконіми, мотивовані назвами рослин, звертаємо увагу на надзвичайно цікаву річ, яка трапляється лише в Східному та Південному регіонах України (Луганська область та АР Крим). Поряд з ойконімами, що узгоджуються з родовими назвами в середньому роді, натрапляємо на одиниці, що мають флексію **-ий**, яка вказує на їхню належність до чоловічого роду. Наприклад, **Східний регіон:** *с.мт Кленовий* [Лу, Ров], *с.мт Ясенівський* [Лу, Ров], *с.мт Дубівський* [Лу, Антр], *с-ще Сосновий* [Лу, Сват]; **Південний регіон:** *с. Виноградний* [Кр, Мал], *с-ще Розовий* [Кр, Із]. Очевидно, ці ойконіми формувалися під впливом російської мови, адже узгоджуються в чоловічому роді з лексемою російської мови *посёлок*, до того ж флексію чоловічого роду в ойконімах Західного, Північного й Центрального регіонів України не зафіксовано.

Отже, проведене дослідження підтверджує думку мовознавців про те, що в процесі творення ойконімів переважає афіксальний спосіб, а саме суфіксація. Значно менше ойконімів утворено шляхом осново-/словоскладання та конфіксації. Аналіз топонімії Південної та Східної України показав, що частина назв населених пунктів зазнала значного впливу російської мови, саме тому сьогодні компоненти таких топонімів мотивовані флоронімами, не властивими українській мові.

Література:

1. Бондаренко, М. О. «Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин, як джерело вивчення історії української мови.» *Studia Linguistica* 14 (2019): 70–90.
2. Бучко, Д. Г. «Кілька штрихів до визначення словотвору українських ойконімів (на матеріалі ойконімів Західного Поділля).» *Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Серія: Філологія ХХІХ–ХХХІ* (Івано-Франківськ, 2011): 90-93.
3. Гумецька, Л. Л. *Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст.* (Київ, Видавництво АН УРСР, 1958), 298.
4. Добош, В. І. *До питання словотвору і правопису назв населених пунктів* (Ужгород, 1962).
5. Карпенко, Ю. О. «Особливості гідронімичного словотвору (на матеріалі назв річок Чернівецької області).» *Українська діалектологія і ономастика: збірник статей*, голов. ред. К. Цілуйко (Київ, Наукова думка, 1964): 185–193.
6. Складенко, О. М. «Деякі зауваження щодо топонімів відантропонімного походження (типологічний аспект).» *Слов'янський збірник : Збірник наукових праць XVI* (Одеса, 2012): 220–233.
7. Чучка, П. П. *До питання нормалізації словотвору від топонімичних прикметників* (Ужгород, 1962).
8. Яцій, В. *Ойконіми Івано-Франківщини з суфіксом -ів та його різновидами*, <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine65-20.pdf>.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

9. *Адміністративно-територіальний устрій областей України за 2019 р.*, <http://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/ADM/zmist.html>.
10. *Історія міст і сіл Української РСР: у 26 т.*, редкол.: П. Т. Тронько (голов. ред. та ін.); АН УРСР, Інститут історії (Київ, Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1967), «Полтавська область.» (1967), 1027; «Харківська область.» (1967), 664; «Вінницька область.» (1972), 777; «Волинська область.» (1970), 767; «Житомирська область.» (1973), 752; «Запорізька область.» (1970), 790; «Івано-Франківська область.» (1971), 640; «Київ.» (1968), 587; «Одеська область.» (1969), 930; «Луганська область.» (1968), 940; «Львівська область.» (1968), 998; «Дніпропетровська область.» (1969), 958; «Закарпатська область.» (1969), 810; «Чернівецька область.» (1969), 704; «Донецька область.» (1970), 992; «Київська область.» (1971), 791; «Миколаївська область.» (1971), 798; «Хмельницька область.» (1971), 708; «Кіровоградська область.» (1972), 816; «Херсонська область.» (1972), 688; «Черкаська область.» (1972), 788; «Чернігівська область.» (1972), 780; «Ровенська область.» (1973), 680; «Сумська область.» (1973), 696; «Тернопільська область.» (1973), 664; «Кримська область.» (1974), 833.

References:

1. Bondarenko, M. O. «Ukrayin's'ki ojkonimy', moty'vovani nazvamy' rosly'n, jak dzherelo v'yvchennya istoriyi ukrayin's'koyi movy' [= Ukrainian oikonyms motivated by plant names as the

source of studying history of the Ukrainian language].» *Studia linguistica* 14 (2019): 70-90 (In Ukr.).

2. Buchko, D. G. «Kil'ka shtry' hiv do vy'znachennya slovtovoru ukrayins'ky'h ojkonimiv (na materialy ojkonimiv Zahidnogo Podillya) [= A few strokes to the definition of word formation of the Ukrainian oikonyms (on the material of the oikonyms of Western Podillya)].» *Visny'k Pry'karpats'kogo natsional'nogo univertytetu imeni Vasy'lya Stefany'ka*, Seriya: *Filologiya* XXIX–XXXI (2011): 90-93 (In Ukr.).

3. Gumec'ka, L. L. *Nary's slovtovorchoyi sy'stemy' ukrayins'koyi aktovoyi movy' XIV – XV st.* [=An outline of the word-forming system of the Ukrainian language of the XIV – XV centuries] (Ky'yiv, Vy'davny'ctvto AN URSSR, 1958), 298 (In Ukr.).

4. Dobosh, V. I. *Do py'tannya slovtovoru i pravopy'su nazv naseleny'x punktiv* [=On the question of word formation and spelling of the names of settlements] (Uzhgorod, 1962) (In Ukr.).

5. Karpenko, Ju. O. «Osobly'vosti gidronimichnogo slovtovoru (na materialy nazv richok Chernivets'koyi oblasti) [= Features of the hydronomic word formation (based on the names of the rivers of Chernivtsi region)].» *Ukrayins'ka dialektologiya i onomasty'ka* (Ky'yiv, Naukova dumka, 1964): 185–193 (In Ukr.).

6. Sklyarenko, O. M. «Deyaki zauvazhennya shhodo toponimiv vidantroponimnogo pohodzhennya (ty'pologichnyj aspekt) [=Some remarks on toponyms of vidantroponymic origin (typological aspect)].» *Slov'jans'kyj zbirny'k XVI* (2012): 220–233 (In Ukr.).

7. Chuchka, P. P. *Do py'tannya normalizacii' slovtovoru vid toponimichnyh prykmetyknyk* [=On the normalization of word formation of toponymic adjectives] (Uzhgorod, 1962) (In Ukr.).

8. Jacij, V. *Ojkonimy' Ivano-Frankivshhy'ny' z sufiksom -iv ta jogo riznovy'damy'* [=Oikonyms of Ivano-Frankivsk region with the suffix -iv and its variants], <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine65-20.pdf>.

9. Administratyvno-terytorial'nyj ustrij oblastej Ukra'iny za 2019 r. [=Administrative and territorial structure of Ukraine for 2019], <http://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/ADM/zmist.html>, (In Ukr.).

10. Istorija mist i sil Ukra'ins'koi' RSR: u 26 t. [=History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR], redkol.: P. T. Tron'ko (golov. red. ta in.); AN URSSR, Insty'tut istoriyi (Ky'yiv, Golovna redakciya URE AN URSSR, 1967), «Poltavs'ka oblast'.» (1967), 1027; «Xarkivs'ka oblast'.» (1967), 664; «Vinny'cz'ka oblast'.» (1972), 777; «Voly'ns'ka oblast'.» (1970), 767; «Zhy'tomy'rs'ka oblast'.» (1973), 752; «Zaporiz'ka oblast'.» (1970), 790; «Ivano-Frankivs'ka oblast'.» (1971), 640; «Ky'yiv.» (1968), 587; «Odes'ka oblast'.» (1969), 930; «Lugans'ka oblast'.» (1968), 940; «L'vivs'ka oblast'.» (1968), 998; «Dnipropetrovs'ka oblast'.» (1969), 958; «Zakarpats'ka oblast'.» (1969), 810; «Chernivecz'ka oblast'.» (1969), 704; «Donecz'ka oblast'.» (1970), 992; «Ky'yivs'ka oblast'.» (1971), 791; «My'kolayivs'ka oblast'.» (1971), 798; «Xmel'ny'cz'ka oblast'.» (1971), 708; «Kirovograds'ka oblast'.» (1972), 816; «Xersons'ka oblast'.» (1972), 688; «Cherkas'ka oblast'.» (1972), 788; «Chernigivs'ka oblast'.» (1972), 780; «Rovens'ka oblast'.» (1973), 680; «Sums'ka oblast'.» (1973), 696; «Ternopil's'ka oblast'.» (1973), 664; «Kry'ms'ka oblast'.» (1974), 833.

Список скорочень лексикографічних джерел:

СУМ XVI–XVII – *Словник української мови XVI – першої половини XVII.: у 28 вип.,*

редкол.: Д. Гринчишин (відп. ред.) та ін.; НАН України, Інститут українознавства імені І. Крип'якевича (Львів, 1994–2015).

ТСУ – Янко, М. Т. *Топонімічний словник України: Словник-довідник* (Київ, Знання, 1998), 432.

Список скорочень районів і областей України:

- Ві, Бер** – Бершадський район Вінницької області.
Ві, Він – Вінницький район Вінницької області.
Ві, Жмер – Жмеринський район Вінницької області.
Ві, Кал – Калинівський район Вінницької області.
Ві, Лип – Липовецький район Вінницької області.
Ві, Літ – Літинський район Вінницької області.
Ві, Мог – Могилів-Подільський район Вінницької області.
Ві, Мур – Мурованокуриловецький район Вінницької області.
Ві, Нем – Немирівський район Вінницької області.
Ві, Теп – Теплицький район Вінницької області.
Ві, Том – Томашпільський район Вінницької області.
Ві, Трос – Тростянецький район Вінницької області.
Ві, Тул – Тульчинський район Вінницької області.
Ві, Хмїл – Хмільницький район Вінницької області.
Ві, Черн – Чернівецький район Вінницької області.
Ві, Чеч – Чечельницький район Вінницької області.
Во, Вол – Володимир-Волинський район Волинської області.
Во, Гор – Горохівський район Волинської області.
Во, Ків – Ківерцівський район Волинської області.
Во, Любе – Любешівський район Волинської області.
Во, Любо – Любомльський район Волинської області.
Во, Ман – Маневський район Волинської області.
Во, Рат – Ратнівський район Волинської області.
Дн, Вас – Васильківський район Дніпропетровської області.
Дн, Крип – Криничанський район Дніпропетровської області.
Дн, Маг – Магдалинський район Дніпропетровської області.
Дн, Меж – Межівський район Дніпропетровської області.
Дн, Пав – Павлоградський район Дніпропетровської області.
Дн, Петроп – Петропавлівський район Дніпропетровської області.
Дн, Покр – Покровський район Дніпропетровської області.
Дн, П'ят – П'ятихатський район Дніпропетровської області.
Дн, Син – Синельниківський район Дніпропетровської області.
Дн, Сол – Солонянський район Дніпропетровської області.
Дн, Юр – Юр'ївський район Дніпропетровської області.
До, Амвр – Амвросіївський район Донецької області.
До, Бах – Бахмутський район Донецької області.
До, Вел – Великоновосілківський район Донецької області.
До, Ждан – Жданівська міська рада Донецької області.
До, Крас – Красноторська селищна рада міста Краматорська Донецької області.
До, Лим – Лиманська міська рада територіальної громади Донецької області.
До, Манг – Мангушський район Донецької області.
До, Мар – Мар'їнський район Донецької області.
До, Мос – Моспінська міська рада Пролетарського району міста Донецька Донецької області.

© *Бондаренко М. О. [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com*

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості [Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

- До, Ниж** – Нижньокринська селищна рада Советського району міста Макіївки Донецької області.
До, Нік – Нікольський район Донецької області.
До, Нов – Новоазовський район Донецької області.
До, Покр – Покровський район Донецької області.
До, Сел – Селидівська міська рада Донецької області.
До, Сер – Сердитенська селищна рада міста Шахтарська Донецької області.
До, Слов – Слов'янський район Донецької області.
До, Яс – Ясинівська селищна рада Кіровського району міста Макіївки Донецької області.
До, Ясин – Ясинуватська міська рада Донецької області.
До, Ясинув – Ясинуватський район Донецької області.
Ж, Анд – Андрушівський район Житомирської області.
Ж, Бер – Бердичівський район Житомирської області.
Ж, Єм – Ємільчинський район Житомирської області.
Ж, Жит – Житомирський район Житомирської області.
Ж, Коростиш – Коростишівський район Житомирської області.
Ж, Луг – Лугинський район Житомирської області.
Ж, Мал – Малинський район Житомирської області.
Ж, Нар – Народицький район Житомирської області.
Ж, Нов – Новоград-Волинський район Житомирської області.
Ж, Ов – Овруцький район Житомирської області.
Ж, Ол – Олевський район Житомирської області.
Ж, Поп – Попільнянський район Житомирської області.
Ж, Рад – Радомишльський район Житомирської області.
Ж, Ром – Романівський район Житомирської області.
Ж, Хор – Хорошівський район Житомирської області.
Ж, Чуд – Чуднівський район Житомирської області.
Зак, Вел – Великоберезнянський район Закарпатської області.
Зак, Вин – Виноградівський район Закарпатської області.
Зак, Вол – Воловецький район Закарпатської області.
Зак, Ірш – Іршавський район Закарпатської області.
Зак, Мук – Мукачівський район Закарпатської області.
Зак, Свал – Свалявський район Закарпатської області.
Зак, Тяч – Тячівський район Закарпатської області.
Зак, Хуст – Хустський район Закарпатської області.
Зап, Біль – Більмацький район Запорізької області.
Зап, Вас – Василівський район Запорізької області.
Зап, Віл – Вільнянський район Запорізької області.
Зап, Мих – Михайлівський район Запорізької області.
Зап, Новом – Новомиkolaївський район Запорізької області.
Зап, Ор – Оріхівський район Запорізької області.
Ів, Бог – Богородчанський район Івано-Франківської області.
Ів, Кол – Коломийський район Івано-Франківської області.
Ів, Кос – Косівський район Івано-Франківської області.
Ів, Рог – Рогатинський район Івано-Франківської області.
Ів, Рож – Рожнятівський район Івано-Франківської області.
Ів, Снят – Снятинський район Івано-Франківської області.
Ів, Тисм – Тисменицький район Івано-Франківської області.
Ів, Тлум – Тлумацький район Івано-Франківської області.
Ки, Біл – Білоцерківський район Київської області.
Ки, Борис – Бориспільський район Київської області.

© Bondarenko M. O. [Bondarenko M. O.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Ukrainian Oikonyms Motivated by Plant Names: Structural, Word-Formation and Morphological Peculiarities [Ukrainian Oikonyms, motyвовani nazvamy roslyn: strukturno-slovotvorni ta morfologichni osoblyvosti] (in Ukrainian)

Ки, Виш – Вишгородський район Київської області.
Ки, Згур – Згурівський район Київської області.
Ки, Киє – Києво-Святошинський район Київської області.
Ки, Обух – Обухівський район Київської області.
Ки, Рок – Рокитнянський район Київської області.
Ки, Тар – Таращанський район Київської області.
Ки, Тет – Тетіївський район Київської області.
Ки, Фаст – Фастівський район Київської області.
Кі, Бобр – Бобринецький район Кіровоградської області.
Кі, Віл – Вільшанський район Кіровоградської області.
Кі, Гол – Голованівський район Кіровоградської області.
Кі, Ком – Компаніївський район Кіровоградської області.
Кі, Новоу – Новоукраїнський район Кіровоградської області.
Кі, Ол – Олександрівський район Кіровоградської області.
Кі, Олек – Олександрійський район Кіровоградської області.
Кі, Петр – Петрівський район Кіровоградської області.
Кр, Бах – Бахчисарайський район АР Крим.
Кр, Біл – Білогірський район АР Крим.
Кр, Із – Ізобільненська сільська рада міста Алушти АР Крим.
Кр, Кір – Кіровський район АР Крим.
Кр, Красно – Красноперекопський район АР Крим.
Кр, Луч – Лучистівська сільська рада міста Алушти АР Крим.
Кр, Мал – Малоямська сільська рада міста Алушти АР Крим.
Кр, Сак – Сакський район АР Крим.
Кр, Сім – Сімферопольський район АР Крим.
Лу, Антр – Антрацитівський район Луганської області.
Лу, Білок – Білокуракинський район Луганської області.
Лу, Довж – Довжанський район Луганської області.
Лу, Лут – Лутугинський район Луганської області.
Лу, Ров – Ровеньківська міська рада Луганської області.
Лу, Сват – Сватівський район Луганської області.
Лу, Сор – Сорокинський район Луганської області.
Лу, Стан – Станично-Луганський район Луганської області.
Лу, Стар – Старобільський район Луганської області.
Льв, Брод – Бродівський район Львівської області.
Льв, Бус – Буський район Львівської області.
Льв, Гор – Городоцький район Львівської області.
Льв, Жид – Жидачівський район Львівської області.
Льв, Жов – Жовківський район Львівської області.
Льв, Кам – Кам'яно-Бузький район Львівської області.
Льв, Мос – Мостиський район Львівської області.
Льв, Пер – Перемишлянський район Львівської області.
Льв, Пуст – Пустомитівський район Львівської області.
Льв, Сам – Самбірський район Львівської області.
Льв, Сок – Сокальський район Львівської області.
Льв, Стар – Старосамбірський район Львівської області.
Льв, Явор – Яворівський район Львівської області.
М, Ар – Арбузинський район Миколаївської області.
М, Березан – Березанський район Миколаївської області.
М, Березн – Березнегуватський район Миколаївської області.

© *Бондаренко М. О.* [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості [Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)

- М, Віт** – Вітовський район Миколаївської області.
М, Дом – Доманівський район Миколаївської області.
М, Каз – Казанківський район Миколаївської області.
М, Кр – Кривоозерський район Миколаївської області.
М, Мик – Миколаївський район Миколаївської області.
М, Новоб – Новобузький район Миколаївської області.
М, Пер – Первомайський район Миколаївської області.
О, Ан – Ананівський район Одеської області.
О, Балт – Балтська міська рада територіальної громади (Балтська міська територіальна громада) Одеської області.
О, Бер – Березівський район Одеської області.
О, Біл – Білгород-Дністровський район Одеської області.
О, Люб – Любашівський район Одеської області.
О, Роз – Роздільнянський район Одеської області.
О, Сар – Саратський район Одеської області.
П, Вел – Великобагачанський район Полтавської області.
П, Гад – Гадяцький район Полтавської області.
П, Глоб – Глобинський район Полтавської області.
П, Коб – Кобеляцький район Полтавської області.
П, Крем – Кременчуцький район Полтавської області.
П, Лохв – Лохвицький район Полтавської області.
П, Луб – Лубенський район Полтавської області.
П, Маш – Машівський район Полтавської області.
П, Пол – Полтавський район Полтавської області.
П, Сем – Семенівський район Полтавської області.
П, Хор – Хорольський район Полтавської області.
П, Чуг – Чутівський район Полтавської області.
П, Шиш – Шишацький район Полтавської області.
Р, Дем – Демидівський район Рівненської області.
Р, Дуб – Дубенський район Рівненської області.
Р, Здол – Здолбунівський район Рівненської області.
Р, Кор – Корецький район Рівненської області.
Р, Кос – Костопільський район Рівненської області.
Р, Рад – Радивилівський район Рівненської області.
Р, Ров – Ровенський район Рівненської області.
Р, Рок – Рокитнівський район Рівненської області.
Р, Сарн – Сарненський район Рівненської області.
С, Біл – Білопільський район Сумської області.
С, Бур – Буринський район Сумської області.
С, Вел – Великописарівський район Сумської області.
С, Глух – Глухівський район Сумської області.
С, Коноп – Конотопський район Сумської області.
С, Крол – Кролевецький район Сумської області.
С, Лип – Липоводолінський район Сумської області.
С, Під – Підлипненська сільська рада міста Конотопа Сумської області.
С, Ромен – Роменський район Сумської області.
С, Шост – Шосткинський район Сумської області.
Т, Буч – Бучацький район Тернопільської області.
Т, Гуе – Гусятинський район Тернопільської області.
Т, Зал – Заліщицький район Тернопільської області.
Т, Збар – Збарзький район Тернопільської області.

© Bondarenko M. O. [Bondarenko M. O.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Ukrainian Oikonyms Motivated by Plant Names: Structural, Word-Formation and Morphological Peculiarities [Ukrai'ns'ki ojkonomiy, motyovovani nazvamy roslin: strukturno-slovotvirni ta morfologichni osoblyvosti] (in Ukrainian)

Т, Коз – Козівський район Тернопільської області.
Т, Підв – Підволочиський район Тернопільської області.
Ха, Бал – Балаклійський район Харківської області.
Ха, Бар – Барвінківський район Харківської області.
Ха, Бог – Богодухівський район Харківської області.
Ха, Вов – Вовчанський район Харківської області.
Ха, Двор – Дворічанський район Харківської області.
Ха, Дер – Дергачівський район Харківської області.
Ха, Зол – Золочівський район Харківської області.
Ха, Ізюм – Ізюмський район Харківської області.
Ха, Красног – Красноградський район Харківської області.
Ха, Краснок – Краснокутський район Харківської області.
Ха, Куп – Куп'янський район Харківської області.
Ха, Лоз – Лозівський район Харківської області.
Ха, Нов – Новодолазький район Харківської області.
Ха, Пер – Первомайський район Харківської області.
Ха, Чуг – Чугувський район Харківської області.
Хе, Ниж – Нижньосірогозький район Херсонської області.
Хе, Чап – Чаплинський район Херсонської області.
Хм, Біл – Білогірський район Хмельницької області.
Хм, Вол – Волочеський район Хмельницької області.
Хм, Дер – Дерезнянський район Хмельницької області.
Хм, Дун – Дунаєцький район Хмельницької області.
Хм, Кам – Кам'янець-Подільський район Хмельницької області.
Хм, Пол – Полонський район Хмельницької області.
Хм, Старок – Старокостянтинівський район Хмельницької області.
Хм, Старос – Старосинявський район Хмельницької області.
Хм, Тео – Теофіпольський район Хмельницької області.
Хм, Шеп – Шепетівський район Хмельницької області.
Хм, Яр – Ярмолинецький район Хмельницької області.
Черк, Гор – Городищенський район Черкаської області.
Черк, Драб – Драбівський район Черкаської області.
Черк, Звен – Звенигородський район Черкаської області.
Черк, Кан – Канівський район Черкаської області.
Черк, Кор – Корсунь-Шевченківський район Черкаської області.
Черк, Лис – Лисянський район Черкаської області.
Черк, Ум – Уманський район Черкаської області.
Черк, Шпол – Шполянський район Черкаської області.
Чернів, Кель – Кельменецький район Чернівецької області.
Чернів, Стор – Сторожинецький район Чернівецької області.
Черніг, Бах – Бахмацький район Чернігівської області.
Черніг, Ічн – Ічнянський район Чернігівської області.
Черніг, Коз – Козелецький район Чернігівської області.
Черніг, Короп – Коропський район Чернігівської області.
Черніг, Мен – Менський район Чернігівської області.
Черніг, Ніж – Ніжинський район Чернігівської області.
Черніг, Нов – Новгород-Сіверський район Чернігівської області.
Черніг, Прил – Прилуцький район Чернігівської області.
Черніг, Сем – Семенівський район Чернігівської області.
Черніг, Снов – Сновський район Чернігівської області.

© *Бондаренко М. О.* [Бондаренко М. О.], bondarenko.maxim97@gmail.com

Українські ойконіми, мотивовані назвами рослин: структурно-словотвірні та морфологічні особливості [Украинские ойконимы, мотивированные названиями растений: структурно-словообразовательные и морфологические особенности] (Українською / На укр. яз.)